Łódź, 24|II 1909 r. Rok XII.

№ 44.

ROZWÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, ekonomiczny, społeczny i literacki, illustrowany

Sroda, dnia 24 lutego 1909 roku.

Kalendarzyk tygodniowy:

Śr. Popielec. św. Macieja
Czw. św. Zygfryda B.
Piąt. św. Aleksandra B.
Sob. św. Leandra B W.
Niedz. św. Romana Op.
Pon. św Albina B W.
Wt. św. Heleny Cesarz.

Wschód sł.: godz. 7 m. 1
Zachód sł.: godz. 5 m. 26
Dług. dnia godz. 10 m. 25

Cena prenumeraty:
W ŁODZI:
Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 3 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ - „ 50
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedyńczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:
Rocznie rb. 7 kop. 40
Półrocznie „ 3 „ 70
ZAGRANICĄ:
Miesięcznie „ 1 „ 10

Redakcya
w Łodzi,
ul. Przejazd № 8.
Nr. telefonu 593.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Krucza № 23; w Pabianicach u p. Teodora Minke; w Zgierzu, w aptece p. Patka; w Tomaszowie u p. Teodora Hilla.

CENA OGŁOSZEŃ: „Nadesłane" na 1-szej stronicy 50 kop. za wiersz. **Zwyczajne ogłoszenia** za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce **Małe ogłoszenia** po 2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1½ kop.) Najmniejsze ogłoszenie 20 kop Reklamy i Nekrologi po 20 kop. za wiersz petitowy Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. ARTYKUŁY bez oznaczenia honoraryum Redakcya uważa za bezpłatne· rękopisów drobnych nie zwraca.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuja interesantów codziennie, z wyjatkiem dni świątecznych, od godziny 3 — 4-ej po południu.

OGŁOSZENIE.

Komitet organizacyjny obywatelskiego

TOWARZYSTWA KOMANDYTOWEGO ŁÓDZKICH ZAKŁADÓW GAZOWYCH

podaje niniejszem do wiadomości swoich subskrybentów, że projekt dzierżawy zakładów gazowych Towarzystwa Komandytowego obywatelskiego przez władze magistrackie, gubernialne i generał-gubernatorskie został przychylnie dla obywateli przyjęty i przesłany do ostatecznego zatwierdzenia Ministeryum spraw wewnętrznych.

Z powodu pracy przygotowawczej, związanej z objęciem zakładów gazowych w czerwcu r. b., a także skutkiem potrzebnych sum jako kaucye, **wymagana jest obecnie dalsza wpłata 5%.**

Wobec tego wzywamy wszystkich subskrybentów do łaskawego wpłacenia drugiej raty w wysokości 5 proc. w tych samych bankach, gdzie pierwotnie subskrypcya dopełnioną została.

Banki przyjmować będą wpłaty **od 25-go lutego do 10-go marca r. b.**

Komitet Organizacyjny:
K. Arkuszewski.
D. Lande.
E. Leonhardt.
T. Meyerhoff.
J. Richter.

508—3

Wszystkim, którzy w dobroci swej i poczuciu obowiązku obywatelskiego pomogli Komitetowi dochodów niestałych przy Tow. wpisów szkolnych w rozprzedaży biletów i zorganizowaniu zabawy **„Pożegnanie karnawału"** i tem samem przyczynili się do jej powodzenia, składamy staropolskie serdeczne „Bóg zapłać".

Komitet Dochodów Niestałych przy Tow. Wpisów Szkolnych.

522

Przegląd polityczny.

Łódź, 24 lutego

Z Wiednia i Białogrodu nadchodzą wciąż wieści coraz bardziej alarmujące, na podstawie których wywnioskować można, że wojna pomiędzy Austro-Węgrami a Serbią jest klęską nieuniknioną. Rozpoczęcie wszelako kroków wojennych nastąpić może nie wcześniej, jak w połowie marca.

Na giełdzie wiedeńskiej zaprzeczono pogłoskom, jakoby wojna była już postanowiona, stwierdzono wszelako, że sytuacya jest bardzo poważna wskutek zmiany stanowiska Rosyi, a jeszcze bardziej wobec dojścia do skutku umowy austro-tureckiej w przedmiocie Bośni i Hercegowiny.

Ostateczny protokół ugody ma być podpisany przez nowego ministra spraw zagranicznych, Rifaada paszę, który w drodze z Londynu, gdzie był dotychczas ambasadorem tureckim, zatrzyma się w Paryżu, Wiedniu, Berlinie i Petersburgu.

Porozumienie z Turcyą rozwiązuje ręce Austro-Węgrom i niebezpieczeństwo wojny z Serbią znacznie zmniejsza, co znów pozwala żądać, aby Serbia zredukowała natychmiast swoją armię do zwyczajnej stopy pokojowej i zaprzestała wszelkich prowokacyj.

Rząd serbski żądań tych wypełnić nie będzie w stanie; stracił on bowiem wszelką powagę w kraju, a losami Serbii kieruje obecnie zapalczywy młodzieniec z gronem krótkowidzących i słabo wykształconych oficerów, przeceniających zdolność bojową i siłę armii serbskiej.

Wskutek tego w Wiedniu wierzą w nieuniknioną i bliską wojnę, a wiarę tę gruntuje oświadczenie bar. Bienertha, że parlament zwołany już zostanie w połowie marca, tylko dla wyboru delegacyj wspólnych, jedynie uprawnionych do decydowania w kwestyach polityki zagranicznej.

Parlament ten miał się zebrać dopiero po konferencyi Bienertha z posłami i oznaczenie terminu otwarcia ponownie sesyi, po wspólnem porozumieniu się. Widocznie nader ważne przyczyny wpłynęły na zmianę tego postanowienia. Być też bardzo może, że jedyną czynnością ponownie zwołanej sesyi parlamentarnej będzie tylko wybór delegacyj wspólnych.

W sferach miarodajnych Wiednia zapewniają, że zbrojne wystąpienie Austro-Węgier przeciw Serbii miałoby na celu zmuszenie jej do zachowywania się spokojnie pod gwarancyami, które musiałyby z konieczności wytworzyć stałą zawisłość Serbii od monarchii Habsburgów.

Na taką zawisłość nie łatwo zgodzą się inne państwa, a przedewszystkiem Rosya, której dzienniki nie są życzliwie usposobione dla Austro-Węgier. Jak donosi „Gazeta Polska", cytują one zdanie głośnego publicysty angielskiego Steada, dobrego znawcy Rosyi, który tak miał się wyrazić:

„Niewątpliwie Bośnia i Hercegowina będą ponownie zdobyte, a Serbia zostanie zajętą przez austryaków. Czarnogórze wszelako postawi długi i zacięty opór; od chwili zaś rozpoczęcia przez Austro-Węgry kroków wojennych przeciw Czarnogórze, trójprzymierze Srodkowej Europy, dziś już mocno zachwiane, przestanie istnieć. Z drugiej strony Rosya nie dopuści do zgniecenia Serbii. Oddawna utrzymując stosunki z rosyanami z różnych klas społeczeństwa, mogę stanowczo zapewnic, że sympatye słowian dla słowian będą silniejsze od wszelkich przestróg. Rosya uderzy na Austro-Węgry, a wówczas Niemcy będą zmuszone poprzec swego sprzymierzeńca. W takim wypadku i Francya pomimo woli weźmie się za broń i Anglia będzie zmuszoną wmieszac się w tę wojnę“.

Tego właśnie najbardziej obawiają się mocarstwa, którem idzie o zachowanie pokoju i dla tego niewątpliwie nie omieszkają w chwili stanowczej wywrzeć nacisk zarówno w Białogrodzie jako też i Wiedniu, by wybuch wojny zażegnać.

Prasa atoli wiedeńska stwierdza, iż żądanie, aby Austro-Węgry zastosowały się do uchwały konferencyi mocarstw w miarodajnych sferach Wiednia, natrafia na opór stanowczy. Nawet akcya zbiorowa mocarstw w celu załagodzenia zatargu austro-serbskiego natrafiłaby w Wiedniu na nieprzychylne przyjęcie i traktowaną byłaby jako krok nieprzyjazny w stosunku do monarchii Habsburgów, która nie prowokowała Serbii pod każdym względem i ma tylko zamiary obronne, podyktowane przez poczucie własnego bezpieczeństwa.

Dlatego też gabinet berliński nie chce się zgodzić na wspólną akcyę proponowaną przez Anglię i Francyę, co do wykonania w Wiedniu nacisku, by niedoprowadzono rzeczy do ostateczności.

Dotychczas koszty aneksyi Bośni i Hercegowiny oraz uzbrojeń austro-węgierskich wynoszą już 570 milionów koron i na ich pokrycie trzeba będzie zarządzić nowe podatki.

Austro-Węgry nie mogą dłużej prowadzić podobnie rujnującej polityki i wolą sprawę rozstrzygnąć odrazu.

W Wiedniu otrzymano wiadomości, pochodzące z zagranicy, zwłaszcza z Rzymu i Petersburga, stwierdzające, że mocarstwa uznają prawa Austro-Węgier do represyi i oceniają należycie długą cierpliwość monarchii rakuskiej.

St. Ł.

Rada Państwa.

Petersburg, d. 22 lutego.

Na posiedzeniu dzisiejszem Rady państwa pod przewodnictwem Akimowa w dalszym ciągu toczyła się dyskusya nad projektem prawa o warunkowem uwalnianiu przestępców od kary. Referował sprawę zastępczo Manuchin.

Pierwszy zabrał głos Tagancew, dowodząc, iż nie ma żadnego powodu, aby prawa tego nie stosować względem osób, odbywających karę w twierdzach.

Manuchin zwraca uwagę, iż nowe prawo ma na celu poprawę przestępców, tymczasem zaś zamknięcie w twierdzy mija się najzupełniej z tem zadaniem.

Koni dowodzi, iż przy zamknięciu tytułem kary, w twierdzy, przestępca również może się poprawić, należy tylko odróżniać przestępcę istotnego od winnego jedynie przekroczenia prawa.

Kowalewskij oświadcza się za stosowaniem tego prawa o warunkowem zwalnianiu od kary, nie może bowiem pogodzić się z myślą, aby identycznie traktowano tych, którzy są karani za przyczynienie komuś szkody fizycznej lub materyalnej z tymi, którzy są karani za inny sposób myślenia. Tymczasem kara zamknięcia w twierdzy jest stosowana najczęściej względem tych, którzy faktycznie nikomu szkody nie zrządzili.

Minister sprawiedliwości powiedział, że w całości usłucha wezwania do poddania się wymaganiom sprawiedliwości i prawa, ale że właśnie dlatego jest zmuszony oświadczyć się przeciw stosowaniu uwolnienia warunkowego i tymczasowego do osadzonych w fortecy. Forteca nie jest celem poprawy, lecz jest stosowana tylko jako środek postrachu. Gdybyśmy stali na punkcie patrzenia dwóch poprzednich mówców, do tych ludzi należałoby zastosować uwolnienie bezwarunkowe, a nie warunkowe, jako instytut, przyczyniający się do poprawienia przestępcy i ułatwiający mu zlanie się ze społeczeństwom po wyjściu z więzienia.

Należy pamiętać, że ten instytut nie może być wcale poczytywany za środek ulżenia odpowiedzialności. Ten ostatni cel kieruje poglądami zwolenników rozszerzenia granic instytutu.

W Dumie Gegeczkori powiedział to bardzo dobitnie: „Uwolnienie terminowe warunkowe z fortecy jest potrzebne dlatego, że należy poświęcających się bohaterów i bojowników za wolność, jaknajprędzej uwolnić od wszelkiej kary“.

Tagancew polemizował gorąco z ostatnią uwagą ministra i twierdził, że nikt nie ma prawa przypisywać mówcom ukrytych pobudek, oprócz tych, jakie sami wypowiedzieli.

Poprawkę, żądającą warunkowego uwolnienia więźniów z fortec, Rada państwa odrzuca.

*

Po przerwie wybrano Stuermera do komisyi pojednawczej w sprawie etatów ministeryum komunikacyj, poczem przystąpiono do obrad szczegółowych nad prawem o uwolnieniu warunkowem.

Art. 1, 2 i 3 przyjęto w redakcyi Dumy.

W § 3 Szrajber żądał wyłączenia kradzieży pomiędzy małżonkami i rodzicami a dziećmi, gdyż w tych przypadkach władza naczelnika więzienia ścierałaby się z prawami rodziców, a to nie wniosłoby spokoju do rodziny. Poprawkę tę odrzucono.

Następnie przyjęto art. 4, 5 i 6.

Do art. 5 Durnowo proponował poprawkę, w której żądał, aby prawo inicyatywy uwolnienia warunkowego służyło tylko członkom nadzoru prokuratorskiego, naczelnikowi więzienia, duchownym i lekarzom więziennym, a wcale nie kuratorom; w związku z tem Durnowo proponował szereg poprawek w innych artykułach.

Szrajber żądał odesłania tej popuawki do komisyi, ale przeciw temu wystąpili: Manuchin i minister sprawiedliwości.

Rada państwa w głosowaniu poprawki Durnowa odrzuciła.

Po odrzuceniu jeszcze poprawki Szrajbera, który żądał zastąpienia wyrazu «patronat» wyrazem czysto rosyjskim, posiedzenie zamknięto o godzinie 6-ej min. 15.

Następne w sobotę.

Projekt przepisów o komiwojażerach (podróżujących).

Dnia 25 b. m. w Petersburgu odbędzie się pierwszy wszechrosyjski zjazd komiwojażerów i komisyonerów. W zjeździe tym, prócz przedstawicieli ministeryum spraw wewnętrznych, handlu i finansów, wezmą udział delegaci różnych instytucyj handlowych oraz związków zawodowych, stowarzyszeń pracowników handlowych, komisyonerów, komiwojażerów itp. Program zjazdu, pomiędzy innemi zapowiada opracowanie przepisów prawnych o komisyonerach, — co ma szczególne znaczenie ze względu na to, że wniesiony już do Dumy przez rząd projekt prawodawczy w tym przedmiocie posiada wiele zasadniczych braków. Istniejące w Warszawie „Stow. pracowników handlowych i przemysłowych“ oraz „Stow. wzajemnej pomocy komiwojażerów m. Warszawy,“ otrzymawszy zaproszenie do przyjęcia udziału w zjeździe, przystąpiły do opracowania projektu przepisów prawnych o komiwojażerach. Wynikiem całego szeregu narad, odbytych w ciągu ostatnich dwóch tygodni w obu stowarzyszeniach, jest następujący projekt tych przepisów:

Punkt I. Komiwojażerem jest ten, kto przyjmuje na siebie obowiązek podróżowania w imieniu i interesach handlowych danej firmy handlowej lub przemysłowej.

P. II. Komiwojażer, opłacający odpowiedni patent, ma prawo podróżowania swobodnego po całej Rosyi Europejskiej i Azyatyckiej.

P. III. Komiwojażerowie dzielą się na dwie kategorye: a) podróżujących na koszt danej firmy i pobierających stałe pensye, oraz b) podróżujących na koszt własny (prowizyonistów).

P. IV. Każda firma utrzymująca wojażera, obowiąząną jest do sporządzenia z nim umowy piśmiennej urzędowej lub prywatnej, w której, prócz warunków sprzedaży towarow, terminu wysyłki, reform i zakresu działalności, powinien być wskazany czas trwania umowy, wysokość prowizyi lub stałego wynagrodzenia, w formie pensyi, dyet dziennych i innych bonifikacyi, tudzież wzajemne warunki rozwiązania umowy.

P. V. Wojażer kategoryi a nie jest obowiązany podróżować dłużej niż 9 miesięcy w ciągu roku; w ciągu trzech pozostałych miesięcy służy mu prawo korzystać corocznie z 6-tygodniowego płatnego urlopu.

P. VI. Prowizya liczy się wojażerowi z chwilą wysłania klijentowi towaru. W razie niezapłacenia za towar nie z winy fabrykanta wojażer otrzymuje prowizyę w stosunku zainkasowanej przez firmę należności.

P. VII. Warunki, podane klijentowi przez wojażera w granicach jego pełnomocnictwa i umowy (p. 4), obowiązują daną firmę.

P. VIII. Bez zgody i porozumienia się z wojażerem firma, bez uzasadnionych powodów, nie może do tego samego okręgu wysyłać drugiego wojażera, pod rygorem odszkodowania.

P. IX. Przyczyna do niewykonania zamówienia może byc tylko siła wyższa (force-majéure), poparta informacyami, nieodpowiedzialność klijenta lub w reszcie przyjęcie przez wojażera zamówienia na warunkach z umową niezgodnych.

P. X. Przez cały czas trwania umowy wojażer pobiera prowizyę od wszystkich zjednanych przez niego klijentów, bez względu, jaką drogą nadeszło zamówienie.

Z prasy rosyjskiej.

Sprawa „władz umysłowych członków Dumy“ skutkiem głośnego epizodu Puryszkiewicza nabiera niespodziewanie znaczenia poważnego. Jeżeli bowiem wierzyć «Rieczy», postanowiono sporządzić prawo o usuwaniu członków Dumy z „nienormalnemi władzami umysłowemi“. Co prawda, specyalnego prawa na to chyba nie potrzeba, albowiem miejscem właściwem dla takich indywiduów jest nie w Dumie, lecz w domu dla obłąkanych. Ale gdzie kryteryum? „Riecz“ jednak pisze:

„Frakcya październikowców, uważając postępek Puryszkiewicza, jako jasny dowód jego nienormalności, poleciła bar. Meyendorfowi opracować prawo o usuwaniu deputowanych w razie wykrycia u nich rozstroju umysłowego.

W projekcie mają być wymienione cechy, świadczące o rozstroju umysłowym, sposoby stwierdzania takiego rozstroju i uzasadnienie projektu ze stanowiska prawa“.

Mimowoli rodzi się pytanie, czy Duma powołana jest do takiej ekspertyzy, dostępnej tylko dla psychiatrów.

Oprócz powyższego środka, mają być zastosowane i inne celem uniknięcia w przyszłości podobnych epizodów. Tak np. usunięto ze wszystkich biurek w Dumie papier z napisami: „Duma państwowa“, a zostawiono blankiety i koperty z napisami „Pałac Taurydzki“. Jak wiadomo Puryszkiewicz wykoncypował swój list z wymysłami na blankiecie Dumy.

Prezes Dumy p. Chomiakow stanowczo potępił postępowanie Puryszkiewicza, a pewna część październikowców po ukończeniu procesu tegoż posła z panią Filosofowową, postanowiła postawić wniosek o usunięcie go z Dumy. Grupa ta uważa Puryszkiewicza za poczytalnego i tem więcej nastaje na jego odpowiedzialność za postąpienie, nie licujące z godnością poselską.

Słowem, z epizodu p. Puryszkiewicza wynikło odrazu kilka spraw zasadniczych.

Sprawa Brzozowskiego.

Kraków d. 22 lutego.

O posiedzeniach sądu partyjnego nadesłano następujący komunikat:

Na posiedzeniu sądu w sobotę, d. 20 b. m. przedstawiła obrona znaczny szereg wniosków na zbadanie materyałów dowodowych, znajdujących się za granicą, jako też na przesłuchanie kilku świadków, mieszkających poza Krakowem. Sąd

przychylił się do żądania obrony i odroczył się do terminu, zależnego od zbadania materyału. Następne posiedzenie sądu odbędzie się prawdopodobnie z początkiem marca.

W uzupełnieniu komunikatu podać należy, że posiedzenie sądu w miejskiej kasie dla chorych robotników, trwało od godz. 5 do 7. Przewodniczący p. Diamand, ogłosił odroczenie rozprawy, nie podając ponownego jej terminu. W istocie termin zależny jeśt od przesłuchania świadków i uzupełnienia materyałów, które podobno ma nastąpić w Paryżu. Optymistycznem zdaje się być zapatrywanie komunikatu, że następne posiedzenie odbędzie się już z początkiem marca.

Demoralizacya wśród rewolucyonistów.

Faktyczna strona sprawy Azewa została już prawie wyczerpana, wprawdzie pisma rosyjskie zamieszczają jeszcze różne „rewelacye", nie przynoszą one jednak nic nowego. Natomiast prasa zainteresowała się obecnie stroną moralną sprawy. Oczywiście pisma obozu reakcyjnego tryumfują z powodu „ostatecznego skompromitowania ruchu rewolucyjno-wolnosciowego", ale i prasa postępowa nie kryje tego punktu, że sprawa Azewa rzuciła cień na moralną stronę rewolucyi i nie przyniosła jej zaszczytu.

Organizacye rewolucyjno-terorystyczne, odrzucając i zwalczając wszelką obecną moralność, jako przesądy „burżuazyi", zatraciły zupełnie pojęcie wartości osobistej człowieka. Dla rewolucyonisty rosyjskiego niema człowieka uczciwego, lub nieuczciwego, złego lub dobrego, jest tylko pożyteczny dla jego celów, dobry „bojowiec", lub nie; swój, lub „wróg-burżuj".

Liberalne „Słowo", omawiając przyczyny dziwnej mieszaniny prowokacyi, szpiegostwa i szczerych zapałów rewolucyjnych w partyach rosyjskich, dochodzi do przekonania, że właśnie ten brak poczucia wartości moralnej ludzi jest główną przyczyną, dlaczego Azewowie mają takie wdzięczne pole do działań. „Wszystko to wywołuje— pisze „Słowo" — ciężkie uczucie wstrętu, prawie mdłości. Ludzie widzieli przed sobą wielkie cele, chcieli uszczęśliwić ojczyznę, nie żałowali siebie i innych i szli ręka w rękę z Azewem. Albo sami stawali się pół zdrajcami, pół rewolucyonistami, jak nieszczęśliwy maksymalista Ryss, który odegrał rolę Degajewa, z tą tylko różnicą, że nie zabił dzisiejszego Sudiejkina, a sam został wydany przez Azewa i stracony".

Ta pogarda dla „moralności burżuazyjnej" była również przyczyną, że ani przeszłość Azewa ani jego wygląd budzący wstręt, nie ostrzegł rewolucyonistów, chociaż budziły się nieraz podejrzenia. W gazecie „Bodroje Słowo" niejaki B. D. zamieszcza swoje wspomnienia o Azewie i mówi, że wygląd jego budził „uczucie dziwnego wstrętu i niepokoju". „Nic nie szkodzi, trzeba się przyzwyczaić do niego"—mówili jednak rewolucyoniści, którzy widzieli w tym dziwnym, milczącym i wstrętnym człowieku jednego z dzielniejszych „bojowców".

Autor artykułu w „Słowie" opowiada z własnego doświadczenia o stosunkach panujących śród rewolucyonistów i poglądach tych ludzi na kwestyę moralnej wartości działaczy rewolucyjnych. „Miałem przez pewien czas stosunki z mniejszego kalibru, niż Azew prowokatorem, z Gurowiczem, członkiem koła marksistów. Otóż ten Gurowicz wprowadzał w zdumienie nowych ludzi swą podłością i głupotą. Wiedziano o całym szeregu łajdactw, kradzieży i oszustw, a jednak młodzi marksiści zrobili go jednym ze swoich wodzów, dlatego, że był im potrzeby, dlatego, że umiał być potrzebnym. I gdyby ktoś ośmielił się zrobić uwagę, że jest niemoralne, że nie można pozwolić na to, ażeby brudne ręce gospodarowały, a nawet dotykały się sprawy ideowej, wyśmianoby go bez litości, powiedzianoby mu, że jest to dziecinne, a bodaj nawet gorzej jeszcze, bo pańskie obrzydzenie, że dla osiągnięcia wielkiego celu można się posługiwać nawet łotrami.

Historya Azewa doprowadziła do ostatnich granic logiczną i moralną bezmyślność takiego oceniania człowieka, czy to przyjaciela, czy wroga".

Synod prawosławny, w związku ze stosowaniem autonomii akademii duchownych, wydał rozporządzenie następujące: rozwiązać organizacye studenckie przy tych akademiach, niezgodne z duchem cerkwi, w szczególności zaś stowarzyszenia, mające na celu studya ekonomiczne, przyrodnicze i religijno-filozoficzne; skasować dyspensę, udzielaną dotychczas podczas postu studentom słabego zdrowia, zaznaczając, że studenci akademii duchownych powinni myśleć przedewszystkiem o pokarmie duchowym; zabronić wreszcie profesorom udziału w stowarzyszeniach religijno-filozoficznych.

„Riecz" dowiaduje się, że wydawca „Now. Wrem.", p. A. Suworin, z powodu pięćdziesięcioletniego jubileuszu działalności publicystycznej, ma być mianowany członkiem Rady państwa. Początkowo istniał podobno w sferach decydujących zamiar obdarzenia go wysokim orderem (Białego Orła), plan ten jednak został ostatecznie zaniechany.

Z polecenia ministra wojny komitet szerzenia oświaty wśród wojsk rozpatrywał świeżo kwestyę pożądanego zmniejszenia ilości świąt. Komitet doszedł do wniosku, że liczbę tę zmniejszyć można conajwyżej o 6 lub 7 dni, a jednocześnie wypowiedział swój pogląd, że zmniejszenie ilości świąt może źle wpłynąć na uczucia religijne prostych szeregowców i wobec tego ministeryum zaniechało w końcu projektowanej reformy.

SĄD WOJENNY.

Przybyły na czterodniową kadencyę do Łodzi czasowy sąd okręgowy wojenny warszawski przystąpił dziś do osądzenia dwóch spraw o zabójstwo i napad bandycki.

Pierwszą była sprawa 26 letniego Władysława Królikowskiego, oskarżonego o napad bandycki na kantor fabryki Adama Ossera przy ul. Widzewskiej nr. 204.

Wedlug aktu oskarżenia w dniu 18 grudnia 1907 roku, o g. 5½ po poł., do kantoru fabryki Adama Ossera przy ulicy Widzewskiej nr. 204, wtargnęło 14 uzbrojonych w rewolwery ludzi i grożąc obecnym zabójstwem, w razie stawiania jakiegokolwiek oporu, rozkazali kasyerowi otworzyć kasę, z której wyjęli 6730 rb. gotówką, spakowali pieniądze w worki, z łupem uciekli i skryli się. W trzy dni po dokonanym napadzie i rabunku, bandyci nadesłali do Adama Ossera list ze stemplem organizacyi anarchistów komunistów, w którym dziękują, że udało im się zrabować znaczną sumę pieniędzy i zarazem donoszą, że żaden z nich nie został ujęty.

Z pośród uczestników tego napadu ujęci, w swoim czasie i osądzeni przez czasowy sąd okręgowy wojenny warszawski: Józef Radwański i Bolesław Wieczorek—na karę śmierci przez powieszenie; Franciszek Łabeński —na bezterminowe ciężkie roboty , oraz Bronisław Jakubowski— za niedoniesienie o uplanowanym zamiarze rabunku — na 1 rok 4 miesiące więzienia, w dniu 15 sierpnia 1908 roku; nadto Jan Ciechanowski i Bolesław Strzała — straceni zostali z wyroku sądu wojennego poprzednio jeszcze za inne przewinienia. Później udało się z pośród ukrywających się dotychczas — Nowakowskiego, Obrębskiego, Gorczynskiego, Kwiatkowskiego, Trzaskalskiego ująć 26-letniego Władysława Królikowskiego, działającego w występnej organizacyi pod przezwiskiem „Fiejszer".

Na podstawie zgromadzonych danych podczas śledztwa — Władyslaw syn Michała Królikowski, lat 26 oskarżony jest o to, że w dniu 18 grudnia 1907, on w Łodzi, ogłoszonej na stopie wojennej, po uprzedniej zmowie z innymi, po części już skazanymi, po części zaś ukrywającymi się dotychczas—wtargnął do kantoru fabrycznego Adama Ossera i grożąc rewolwerem Osserowi i innym, znajdującym się tam pracownikom, jawnie i przemocą zrabował należące do Ossera 6730 rb. gotówką, które wraz z innymi napastnikami przywłaszczył sobie i obrócił na własną korzyść.

Oskarża towarzysz prokuratora wojennego sztabs kapitan Sawczyński; obronę za oskarżonym wnosi adw. przys. Aleksander Mogilnicki.

Po odczytaniu aktu oskarżenia sąd przystąpił do odebrania przysięgi i badania świadków w liczbie 7 iu, wezwanych przez urząd prokuratorski i obronę.

O godzinie 12-ej rozpoczęły się przemówienia prokuratora wojennego i obrońcy, poczem po udzieleniu ostatniego słowa podsądnemu, sąd udał się na naradę.

O godzinie 1-ej po południu sąd wydał wyrok, mocą którego na zasadzie §§ 13, 1630, 1632 ustawy kar głównych i poprawczych, oraz § 279 ks. XXII Zbioru postanowień wojennych z roku 1869, wyd. 3-ie, 26 letni Władysław Królikowski skazany został **na pozbawienie wszystkich praw stanu i karę śmierci przez powieszenie.**

Wyrok w ostatecznej formie wraz z motywami przedstawiony będzie do zatwierdzenia czasowego generał-gubernatora wojennego, generał majora Kaznakowa.

Drugą była sprawa 21-letniego Gustawa Waltera.

Rozprawy sądowe rozpoczęto o godzinie 1 i pół po poł. od odczytania aktu oskarżenia.

Według danych, wyłuszczonych w akcie oskarżenia, wójt gminy Bruss, powiatu łódzkiego doniósł, że 20 sierpnia 1907 roku, około godz. 5 po poł., na polach osady młynarskiej Rokicie Stare znaleziono trupa stałego mieszkańca tej gminy, Władysława Godzińskiego, ze śladami ran postrzałowych. Przeprowadzone śledztwo ustaliło fakt, że tegoż dnia o godz. 8 rano do mieszkania małżonków Godzińskich zgłosił się robotnik fabryki Tow. akc. L. Geyera—Pianowski i wywołał Godzińskiego pod pozorem, że majster fabryczny wzywa go do siebie. Pianowski, Walter i inni, wprowadziwszy Godzińskiego na terytoryum fabryczne, zamknęli go w sali przeznaczonej na herbaciarnię, którą następnie zamknięto na klucz. Godzińskiego przetrzymano w zamknięciu do godziny 3 po poł.; na straży był Gustaw Walter z rewolwerem w ręku. O godzinie 3 po poł. Pianowski, Walter i kilku jeszcze innych robotników z rewolwerami w rękach wyprowadzili Władysława Godzińskiego na łąkę i tutaj dali doń kilkanaście strzałów rewolwerowych; kule trafiły w lewe oko, szyję i brzuch, powodując śmierć natychmiastową.

Pianowski skrył się i dotychczas go nie odszukano. Walter należał do organizacyi socyaldemokratycznej.

Na zasadzie powyższych danych 21-letni Gustaw Walter oskarżony jest o to, że po wspólnej zmowie z ukrywającym się dotąd Władysławem Pianowskim i innymi nieujawnionymi, na śledztwie, aby na tle porachunków partyjnych — pozbawić życia robotnika, Władysława Godzińskiego — oni, dla spełnienia uplanowanego zamiaru, dnia 20 sierpnia 1907 roku, około godz. 5 po poł., w obrębie terytoryum pow. łódzkiego, ogłoszonego na stopie wojennej — wyprowadzili Godzińskiego po za fabrykę i tam dali do niego kilkanaście strzałów rewolwerowych, kładąc go trupem na miejscu. Wobec tego Gustaw Walter oddany został pod sąd sądu okręgowego wojennego warszawskiego.

Oskarża towarzysz prokuratora wojennego, sztabs-kapitan Sawczyński; obronę za oskarżonym wnosi adwokat przys. Józef Łaski.

KALENDARZYK TERMINOWY.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Dziś Bogusza. Jutro Sławoboja.

TEATR POLSKI. Dziś w teatrze Victoria „Teraz", komedya M. Kisielnickiego. Ceny zniżone. Początek o godz. 7 min. 30 wieczorem.

— Jutro „Zgon Barbary Radziwiłłówny" i „Sędziowie" Wyspiańskiego, na fundusz budowy teatru polskiego w Łodzi. Początek o godzinie 8 min. 10 wieczorem.

ZEBRANIE. Dziś w lokalu własnym (Piotrkowska 120), o godz. 8 wieczorem zwyczajne ogólne zebranie członków Stow. pracowników przem.-handlowych gub. piotrkowskiej.

LUTNIA. Dziś w lokalu własnym (Piotrkowska 108) zebranie towarzyskie członków Tow. śpiew. „Lutnia" p. n. „Śledź." Początek o godzinie 9 wieczorem.

ODCZYT. Jutro w sali „Jedności" (Piotrkowska 175), o godz. 7 wieczorem, adw. Raubal wygłosi odczyt p. t. „O prawie spadkowem."

KRONIKA.

(=) **Przyjmowanie przesyłek pieniężnych.** Z powodu częstych napadów na pociągi pocz-

towe, od r. 1906 zabronione zostało przyjmowanie listów pieniężnych i posyłek z pieniędzmi. Obecnie ministeryum spraw wewnętrznych zażądało opinii gubernatorów, czy z wprowadzeniem po d. 14 maja r. b. nowej instrukcyi pocztowej można byłoby przywrócić przyjmowanie listów i posyłek pieniężnych.

(=) **Swiadectwa g'mnazyalne.** Ministeryum oświaty zawiadomiło kuratora okręgu naukowego, że osoby z wykształceniem domowem, które zdały egzamin do zakładów naukowych średnich, lecz nie zostały przyjęte z powodu braku miejsca, mają prawo żądać wydania im świadectw o ukończeniu danej liczby klas z warunkiem uiszczenia rb. 10 za egzamin.

(=) **Uprawa bawełny w Rosyi środkowej.**— Próby plantowania bawełny na polach doświadczalnych pod Odesą i Charkowem dały pomyślne wyniki. Wobec tego, departament rolnictwa postanowił powtórzyć te próby na większą skalę i plantować na próbę wczesne gatunki bawełny amerykańskiej w niektórych guberniach Rosyi południowej.

(=) **Przemysł ludowy.** Ministeryum rolnictwa opracowało przepisy, na których zasadzie osoby trudniące się przemysłem domowym, będą dostarczały różnych przedmiotów dla armii. Przepisy te mają na celu popieranie rozwoju przemysłu domowego.

(=) **Sprawa Jonina.** W sprawie policmajstra Pabianic, Jonina, Senat ogłosił wyrok uniewinniający Jonina i Kostiuszkę.

(h) **Z kolei fabryczno-łódzkiej.** Wczoraj wieczorem na kolei fabryczno-łódzkiej tor № 1 został oczyszczony ze śniegu, do tego stopnia, że pociągi po nim mogły kursować. Sytuacya jednak nie zmienia się na lepsze wskutek ciągłych opadów śniegu i wiatru niepomyślnego, który z pól zgania śnieg do wykopów.

Robotnicy pracują dzień i noc. Dozorcy drogowi są zupełnie wyczerpani, od dni paru dzień i noc znajdują się na linii i jeżeli dalej tak potrwa, ze znużenia będą zmuszeni opuścić posterunki, a wtedy robotnicy pozostaną bez dozoru. Pociągi kursują od północy z niedużem opóźnieniem.

Dziś uruchomiono 6 par pociągów towarowych, które kursują w zmniejszonym składzie po 30 wagonów i po dwa parowozy, aby módz sprowadzać wagony ładowne z Koluszek do Łodzi.

(a) **Z cegielni podmiejskich.** Wszystkie cegielnie podmiejskie otrzymały liczne zamówienia na terminową dostawę zapasów gotowej cegły. Prace przygotowawcze około wyrobu cegieł są w pełnym biegu. Objaw to bardzo pocieszający, swiadczący, iż tegoroczny sezon budowlany będzie bardzo ożywiony.

Wobec znacznych zapotrzebowań cegły, cena jej podniosła się, Do niedawna płacono po rb. 13 za tysiąc, obecnie żądają za tysiąc sztuk z dostawą po 16 rb.

(a) **Sprawy kolejowe.** Z dniem 1 kwietnia r. b. obowiązywać zacznie pierwsze uzupełnienie do taryfy rosyjsko-austryacko-włosko-francuskiej via Wiedeń, w komunikacyi pasażerskiej i bagażowej, ogłoszonej w № 2034 Zbioru taryf № 7389.

Według tego uzupełnienia opłaty za przejazd pasażerów pociągiem Express, kursującym po linii Petersburg, Wiedeń, Nicea i Cannes—od st. Łódź kolei fabrycznej w klasie I wynosić będą: do Wenecyi rb. 62 kop. 75, do San Remo rb. 77 k. 30, Monte Carlo rb. 78 kop. 40, Nicei rb. 79 k. 10 i Cannes rb. 80 kop. 45. Z Łodzi do Wiednia rb. 32 kop. 45.

(h) **„Sanitas“.** Jutro o godzinie 5 po południu w III oddziale straży ogniowej ochotniczej (Mikołajewska № 54), o godzinie 5 po południu odbędzie się posiedzenie organizatorów Towarzystwa «Sanitas», przy współudziale właścicieli nieruchomości, w celu zapoznania ich z projektami organizatorów oczyszczania miasta. Na zebranie to ma prawo przybyć każdy obywatel, chociażby nie otrzymał imiennego zaproszenia.

(h) **Z sądu.** Wobec przyłączenia terytoryalnego miejscowości podmiejskich do miasta i włączenia ich do rewirów sądowych Łodzi, bardzo wiele osób z tych miejscowości zwraca się ze skargami jeszcze do sądów gminnych lub do niewłaściwych rewirów sądowych. Dla zapobieżenia tym niedokładnościom, jak również nieprodukcyjnej straty czasu, poniżej podajemy szczegółowo do którego rewiru sądu pokoju każda miejscowość została przyłączoną, jak również do którego komisarza sądowego (komornika) ona należy.

Doły zostały przyłączone do II rewiru sądu pokoju m. Łodzi, a do I i II rewiru komisarza sądowego Drzewińskiego, zamieszkałego przy ul. Targowej № 18.

Żubardź przyłączono do III rewiru sądu pokoju, a komisarza sądowego III i X rewiru Rozenthala, zamieszkałego przy ul. Szkolnej № 7.

Dąbrowa, Dąbrówka, część wsi Chojny i lewa strona szosy Pabianickiej, idąc w stronę Pabianic, włączono do XII rewiru sądu pokoju (Nowy Rynek № 2), a IV i XII rewiru komisarza sądowego Gralińskiego, zamieszkałego przy ulicy Konstantynowskiej № 59.

Prawa strona Widzewa, idąc do Rokicia, prawa strona szosy Pabianickiej, idąc do Pabianic, Karolew, lewa strona Bruss, idąc do Konstantynowa, przyłączone do IX rewiru sądu pokoju m. Lodzi, a VI i IX rewiru komisarza sądowego Tomaszewskiego, zamieszkałego przy ul. Konstantynowskiej № 19.

Prawa strona wsi Bruss, idąc do Konstantynowa, przyłączona do XI rewiru sądu pokoju m. Łodzi (Pańska № 1), a VII i XI rewiru komisarza sądowego Mirkowskiego, zamieszkałego przy ul. Konstantynowskiej № 42.

Lewa strona Widzewa, idąc do Rokicia, przyłączona do V rewiru sądu pokoju, a V i VIII rewiru komisarza sądowego Markowskiego, zamieszkałego przy ul. Nawrot № 42.

Reszta pozostała bez zmiany w dawnem terytoryum miejskiem.

(=) **„Wiedza“.** Jutro w sali „Jedności“ (Piotrkowska 175) adw. przys. A. Raubal wygłosi odczyt p. t. „O prawie spadkowem“. Początek o godz. 7-ej wieczorem.

(h) **Z Koła pracowników kolei fabryczno-łódzkiej.** W poniedziałek wieczorem w lokalu własnym Koła pracowników kolei fabryczno-łódzkiej odbyła się ostatnia zabawa karnawałowa, która przeciągnęła się do godziny 2-ej w nocy. Bawiono się ochoczo.

(y) **Echa karnawału.** Dnia 20 lutego odbył się bal Towarzystwa czeladzi stolarskich w sali Helenowa. O godz. 10½ stanęło do poloneza 71 par; bawiono się ochoczo do dnia białego. Z inicyatywy p. Wagnera zarząd czeladzi stolarskich zebrał 10 rb. 52½ kop. na rzecz Szkoły Rzemiosł przy chrześciańskiem Towarzystwie dobroczynności.

(x) **Związek zawodowy pracowników piekarskich.** W niedzielę o godz. 2-ej po południu odbędzie się ogólne nadzwyczajne zebranie w sali Stowarzyszenia „Jedność“ przy ul. Piotrkowskiej № 175, w celu przedyskutowania regulaminu kasy chorych i wybrania komisyi rewizyjnej.

(h) **Ze Zgromadzenia krawców.** Sprawa organizacyi sklepu spółkowego do sprzedaży przyborów krawieckich i dodatków o tyle postąpiła naprzód, że umowa rejentalna została w całości opracowana i w piątek na posiedzeniu w lokalu „Liry“ (Nawrot 38) o godzinie 6-ej wieczorem odbędzie się posiedzenie organizatorów, na którem mogą wziąć udział krawcy, nawet nie cechowi, chcący należeć do spółki.

(h) **Z „Liry“.** Wczoraj w lokalu „Liry“ (Nawrot 38) odbyła się ostatnia zabawa karnawałowa, na którą przybyło sporo członkiń i członków „Liry“. Bawiono się ochoczo do północy.

Na Wielki Post zarząd opracowywuje szereg pogadanek z różnych dziedzin wiedzy, nie pominięte zostały i panie członkinie, dla których będą wygłoszone pogadanki o hodowli roślin domowych i inne.

(c) **Kary administracyjne.** Na mocy postanowienia czasowego generał-gubernatora wojennego mieszkańcy gminy Radogoszcz — Szlama Senator i Jakób Zambrzycki za przekroczenie przepisów sanitarnych skazani zostali na 15 rubli kary.

(c) **Zuchwała kradzież.** Dzisiejszej nocy dokonano zuchwałej kradzieży w składzie towarów Aleksandra Rotszylda przy zbiegu ulic Dzielnej i Piotrkowskiej № 54. Złoczyńcy, których musiało być kilkunastu, przez podwórze dostali się do piwnicy, skąd za pomocą zrobionego otworu weszli do kantoru, a następnie do przylegającego składu.

Złodzieje, jak wskazują ślady i porzucone narzędzia na podłodze w postaci drągów żelaznych, pilników, dłutek i t. p., oraz zniszczone ściany zewnętrzne, usiłowali rozbić kasę ogniotrwałą, w której znajdowała się poważniejsza suma, lecz mimo długotrwałej pracy nie mogli dopiąć swego zamiaru.

Rozbili oni wszystkie biurka, skąd zabrali różne papiery, kilka skarbonek, w których znajdowały się ofiary na cele dobroczynne (kilkanaście rubli; nadto zrabowali kilkanaście sztuk towaru wełnianego i półwełnianego, wartości około 1,000 rb. Złoczyńcy umknęli z łupem niepostrzeżenie.

(p) **Wypadki tramwajowe.** Na Starym Rynku Szmul Leizerowicz lat 69, kupiec z prowincyi, spadł z tramwaju i zwichnął prawą rękę. — Przy zbiegu ulic Milsza i Pańskiej Andrzej Zeser ślusarz lat 29, chcąc wskoczyć do tramwaju, będącego w ruchu, upadł i stopień tegoż tramwaju okaleczył mu prawą nogę. W obydwóch wypadkach lekarze Pogotowia rany opatrzyli.

(p) **Ogólne osłabienia.** W ciągu dnia wczorajszego ogólnemu osłabieniu uległy trzy osoby, dwie kobiety i mężczyzna, jedna z nich odwieziona została do mieszkania. Wszystkim trojgu lekarze Pogotowia ratunkowego udzielili doraźnej pomcy.

*

(a) **Z parafii ewangelickiej w Pabianicach.** W ubiegłą niedzielę parafię ewangielicką w Pabianicach wizytował warszawski superintendent pastor Bursche.

Odbyło się nadzwyczajne zebranie parafian pod przewodnictwem tegoż superintendenta, na którem postanowiono utworzyć posadę drugiego pastora w Pabianicach, z pensyą rb. 1800 rocznie, oraz powiększyć składkę dotychczasową o 5 kopiejek od każdego morga gruntu na utrzymanie personelu duchownego w pomienionej parafii ewangielickiej.

(e) **Towarzystwo pożyczkowe w Retkini.** W osadzie Retkinia, powiatu łódzkiego, organizuje się Towarzystwo pożyczkowo-oszczędnościowe. Inicyatorami instytucyi są światlejsi koloniści, których staraniom zawdzięczać należy powstanie tam spółki spożywczej. Ustawa Towarzystwa została już opracowaną.

SZTUKA i PIŚMIENNICTWO.

Teatr. Dziś w środę d. 24 b. m. przedostatnie przedstawienie przed odjazdem do Petersburga; dana będzie po raz drugi wyborna komedya M. Kisielnickiego „Teraz“ z autorem w roli Izydora. Ceny miejsc zniżone.

— Jutrzejsze premierowe widowisko złożone z utworów St. Wyspiańskiego „Zgon Barbary Radziwiłłówny“ i „Sędziowie“, zapowiada się niezwykle uroczyście; ceny miejsc podwyższone—niewielką ilość pozostałych biletów sprzedaje kasa teatru Victoria.

Podwieczorek muzyczny. Towarzystwo „Lutnia“ urządza w nadchodzącą niedzielę dla członków i wprowadzonych gości „podwieczorek muzyczny“. Czynny udział w nim przyrzekli: pp. Józefowa Urbanowska (śpiew) i Jadwiga Horstówna (deklamacya); śpiewać będzie również i chór męski „Lutni“.

W drugiej części programu członkowie Koła dramatycznego „Lutni“ odegrają wesołą jednoaktówkę Maryana Gawalewicza pod tyt. „We czworo“. Reżyseryę komedyi objął p. St. Jaracz. Początek o godz. 4½ po południu.

(b) **Opera warszawska.** Wobec powodzenia, jakiego doznały dwa przedstawienia „Madame Butterfly“, dane przez operę warszawską pod kierunkiem Filharmonii, — znakomity utwór Pucciniego powtórzony będzie jeszcze dwukrotnie w teatrze Wielkim w nadchodzącą niedzielę i poniedziałek (dnia 28 lutego i 1 marca).

W niedzielę tytułową rolę śpiewać będzie znana śpiewaczka p. Mokrzycka w poniedziałek zaś powróci do tej partyi p. Carmen — Melis.

„Madame Butterfly“ wystawiona będzie z przepychem i wszelkiemi efektami świetlnemi, jakie zastosowano na poprzednich przedstawieniach.

Z WARSZAWY.

* Rozłam P. Z. P.

Wczoraj, jako w drugim terminie, odbyło się zebranie Polskiego Związku Postępowego w lokalu własnym. Zebranie to zwołane zostało z powodu rozesłanego do pism warszawskich w dniu 12 b. m. przez radę główną Związku komunikatu, z żądaniem, aby Koło polskie w Petersburgu złożyło swe mandaty. Zebranie zwołano z inicyatywy przeciwników komunikatu, którzy na zajęte

Wszystkim, którzy oddali ostatnią posługę w odprowadzeniu na wieczny spoczynek

ś. † p.

MARTY LUIZY REMUS

a w szczególności księżom-pastorom Manitiusowi i Serini za pocieszające słowa oraz naczelnemu lekarzowi szpitala Anny-Maryi d-wi Brudzińskiemu za serdeczne wspomnienia przy grobie składa głębokie podziękowanie

Rodzina.

527

Ś. † P.

Józef Koszański

obywatel m. Zduńskiej Woli

po długich i ciężkich cierpieniach zasnął w Bogu dnia 23 lutego o godz. 10 wieczorem.

Pogrzeb odbędzie się w Zduńskiej Woli 26 lutego o godzinie 10 rano. Na smutny ten obrzęd zapraszają krewnych i znajomych

529 **Żona, Dzieci i Wnuki.**

przez radę stanowisko podpisać się nie chcieli. Obradom przewodniczył inż. Potempski; sprawę referował inż Łypacewicz.

W długiej i burzliwej dyskusyi zabierali głos pp. mec. Papieski, inż. Rosset i mec. Lemański, stanowiska rady głównej bronili: Aleksander Świętochowski, Iza Moszczeńska i mec. Waydel. Po dyskusyi nastąpiło głosowanie. Większością 73 głosów przeciwko 32 uchwalono «votum» zaufania dla rady.

Wówczas p. Henryk Konic oświadczył w imieniu Polskiej Partyi Postępowej, iż nie mogąc uznać uchwały większości, opuszczają oni szeregi Związku i prowadzić będą działalność polityczną na własną rękę. Z p. Konicem zsolidaryzują się zapewne te żywioły, które w Zjednoczeniu reprezentowały szczątki dawnej Polskiej Partyi Postępowej. Tak więc Związek uległ ponownemu rozbiciu.

* Reorganizacya szpitala.

Szpital w Tworkach, oddany od niedawna pod zarząd warszawskiej gubernialnej rady dobroczynności publicznej, wymaga wielkich nakładów, których rada nie posiada i deficyt jest dość znaczny. Ministeryum spraw wewnętrznych projektuje przekształcić go na tak zwaną lecznicę okręgową, jako instytucyę samodzielną, niezależną od zarządu gubernialnego.

TELEGRAMY.

Petersburg, 23 lutego. (P.) Czterdzieste ósme posiedzenie Dumy otwarto o godz. 11 m. 14 pod przewodnictwem Chomiakowa. Na porządku dziennym obrady nad regulaminem. Przyjęto pierwszy i drugi art. rozdz. piątego regulaminu. Po przerwie o godz. 2 wznowiono posiedzenie. Przyjęto art. 3 tegoż rozdziału. O godz. 3 m 55 przerwano posiedzenie. Po wznowieniu o godz. 4 przyjęto 9 projektów praw drobnej wagi, ogłoszono o zrzeczeniu się mandatu przez posła samarskiej gub. Uszakowa i udzielono półtoramiesięcznego urlopu posłowi hr. Dorrerowi, poczem o godz. 5 m. 18 posiedzenie zamknięto. Następne jutro o g. 11 rano.

Petersburg, 23 lutego. (P.) Na wczorajszem posiedzeniu klubu działaczów politycznych w Petersburgu zupełnie poważnie postanowiono ofiarować Hribarowi honorową kamizelkę, którą niemcy podarli mu w parlamencie wiedeńskim. (Dnia 3 b. m., po wniesieniu przez rząd austryacki do Rady Państwa, t. zw. praw „językowych“, w parlamencie austryackim pomiędzy radykałami czeskimi i niemcami doszło do gorszących zajść i bójek, z których poseł Spaćek wyszedł w porwanej na strzępy garderobie, stając w obronie „kapelmistrza“ obstrukcyi, posła Lysego. W potrzebie tej Hribar postradał kamizelkę.

Petersburg, 23 lutego (P). W ostatnich dniach dokonano w Petersburgu licznych aresztowań i rewizyi. W liczbie aresztowanych jest kilkunastu robotników, podejrzanych o należenie do partyi rewolucyjnych i organizacyi bandyckich. Znaleziono tajną drukarnię i fabrykę fałszywych paszportów.

Petersburg, 23 lutego. (Wł.) Staranie Towarzystwa kredytowego ziemskiego w Królestwie Polskiem o udzielanie drobnego kredytu włościanom, jak również o wypuszczenie listów zastawnych zagranicę w celu utworzenia potrzebnego do tych operacyi kapitału, spotkały się z uporczywemi przeszkodami. Rezultaty starań w tej mierze są bardzo wątpliwe.

Helsingfors, 23 lutego (P). Wiadomość o rozwiązaniu sejmu finladzkiego przyjęto spokojnie. Normalny bieg życia nie został zakłócony.

Kijów, 23 lutego (P). Na większej części dystansu kolei Południowych zamieć śnieżna już ustała. Drogę oczyszczono. Ruch pasażerski wznowiono. Na niektórych stacyach rozpoczął się ruch towarowy. Straty na kolejach Południowych w przybliżeniu określają na 400 tysięcy rubli.

Sarny, 23 lutego (P). Donoszą o wznowieniu się zamieci. Jest obawa nowych zasp śnieżnych.

Taszkient, 23 lutego (P). Pada obfity śnieg.

Kraków, 23 lutego (P). Po przemówieniu adwokatów zakończono sprawę Borowskiej. Hecker nie udowodnił winy Borowskiej. Hecker werdyktem sądu przysięgłych został potępiony; jedenastu głosami skazano go na miesiąc aresztu.

Wiedeń, 23 lutego (wł.). Urzędowa „Wiener Allgemeine Zeitung“ grozi krokami odwetowymi na wypadek, gdyby się sprawdziły rozpowszechnione dziś, bez podania wiarogodniejszego źródła, pogłoski, że rząd rosyjski zarządził posunięcie oddziałów wojskowych ku granicy galicyjskiej.

Wiedeń, 23 lutego (wł.). W tutejszych kołach dyplomatycznych zapewniają, że plan interwencyi rosyjsko-angielsko-francuskiej w sprawie zatargu z Serbią rozbił się o opór Austro-Węgier, które interwencyę tego rodzaju uważają za ubliżającą dla siebie. Rząd austro-węgierski jest zdania, że Austro-Węgry, podpisane wraz z innemi mocarstwami na traktacie berlińskim, nie mogą być traktowane na równi z Serbią.

Wiedeń, 23 lutego (wł.). Z Białogrodu donoszą, że na zebraniu delegatów drużyn bojowych postanowiono wysłać poszczególnych członków, w celu dokonania rozmaitych zamachów.

Budapeszt, 23 lutego. (P.) Z powodu wiadomości, że mocarstwa zamierzają zrobić jednoczesnie przedłożenie w Wiedniu i Belgradzie, „Pester Lloyd“ zauważa, że, o ile odnosić się to ma do Wiednia, należy wątpić w wiarogodność tej pogłoski. Wątpliwe jest, ażeby mocarstwa miały zamiar uczynić krok, uwłaczający godności monarchii austro-węgierskiej.

Berlin, 23 lutego. (P.) Przesilenie na Bałkanach i przyjęcie króla Ferdynanda bułgarskiego w Petersburgu jest przedmiotem bezustannych komentarzy. Przedstawiciele prasy otrzymali z ministeryum spraw zagranicznych wiadomości uspokajające.

Niebezpieczeństwo, grożące na Bałkanach, jak dotychczas można uważać za zażegnane. Mocarstwa jednomyślnie starają się wszelkiemi siłami zażegnać konflikt pomiędzy Austryą a Serbią, zwłaszcza starania skierowane są ku zmniejszeniu nadmiernych żądań serbskich. W sferach miarodajnych nie dowierzają temu, iżby Rosya miała zamiar podtrzymywać żądania serbskie. Nie sądzą wogóle, iżby politykę rosyjską można było skierować na drogę, która prowadzi do konfliktu naprzód z jednem, a następnie z drugiem wielkiem mocarstwem. Niemcy w każdym razie będą szły ręka w rękę z Austryą.

„Vossische Ztg.“ mówi: Niemcy nie widzą powodu do dawania Austryi rad nieproszonych, które zapewne wywołałyby w Wiedniu nieprzyjemne wrażenie, tem więcej, że tam uważają Serbię za stronę prowokującą.

Berlin, 23 lutego. (P.) Pisma donoszą, że przyjęcie króla Ferdynanda wzbudziło niezadowolenie Anglii. „Vossische Ztg.“ otrzymała z wiedeńskich źródeł wiarogodnych wiadomość, że ostatni zwrot polityki rosyjskiej uważany jest za smutny i nieprzychylny akt, zwrócony przeciwko Turcyi, która cieszy się sympatyą Anglii. „Koeln. Ztg.“ twierdzi, że uczyniona przez Rosyę propozycya pośrednictwa przyniosła tylko stratę czasu, lecz żadnych korzyści.

Konstantynopol, 23 lutego. (P.) Pallavicini konferował z wielkim wezyrem. Osiągnięto zgodę na wszystkich punktach. Protokuł traktatu austryacko-tureckiego podpisany zostanie w tych dniach.

Londyn, 23 lutego. (P.) Do Agencyi Reutera telegrafują: Poselstwo angielskie zwróciło uwagę rządu perskiego, że w razie wzięcia Tebryzu, musi on wziąć na siebie odpowiedzialność za życie i mienie cudzoziemców, oraz za nietykalność poselstw.

Odpowiedzi Redakcyi.

Prenumeratorowi z ul. Sosnowej. Rano po mszy uroczystej.

Giełda warszawska.

(Telefonem)

z dnia 24 lutego.

	żąd.	ofiar.	tranz.
Czeki na Berlin	46,52½	—.—	—.—
4% Renta Państwowa	77,00	76,00	76,60
5% Pożyczka wewnętrzna z 1905 r.	97,25	96 25	—.—
5% „ z 1906 r.	97.40	96,40	—.—
5% Premiówki I-ej emisyi	353	347	—.—
5% „ II-ej „	281	275	—.—
5% „ Szlacheckie	243	237	240½
4½% Listy Ziemskie Król. Polsk.	92,85	91,85	92,40
4% „ „ „ „	—.—	—.—	—.—
5% Listy zastawne m. Warszawy	95,00	94,00	—.—
4½% „ „ „ „	89,00	88,00	88,70
Akcye Lilpop, Rau i Lewenstein	—.—	—.—	—.—
„ Putiłowskie	—.—	—.—	—.—
„ Rudzki i S-ka	—.—	—.—	—.—
„ Starachowice	—.—	—.—	132
„ Banku Handlowego w Łodzi	—.—	—.—	—.—
5% Listy zastawne m. Łodzi	—.—	—.—	—.—
4½% „ „ „	—.—	—.—	—.—
5% Listy m. Piotrkowa	87,00	—.—	86,50
Bank Handlowy w Warszawie	—.—	—.—	—.—

SPOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE

Stacyi centralnej K. E. Ł.

Data.	Barometr sprowadzony do 0° st.	Termometr w st. C.	Wilgotność w %	Kierunek i siła wiatru	Uwagi
23/II 1 pp.	751.4	— 3.2	89	W 1	Z dnia 23/II Temperatura max.—3.0° C. Temperatura min.—6.0° C. Opadu 0.8
23/II 9 w.	751.6	— 4.6	98	Pn W 3	
24/II 7 r.	750.6	— 5.8	100	W 3	

Dla młodzieży i starszych:

1) Adam Mickiewicz — **„Pan Tadeusz“** wydanie ozdobne z ilustracyami St. Masłowskiego; cena w oprawie **2.50 kop.**, dla prenumeratorów „Rozwoju“ tylko **1.25** kop.

2) Feliks Koneczny — **„Dzieje Polski“** 2 tomy, z 80-ma rysunkami i dużą mapą Polski, cena w oprawie rb. **2.00**, broszurowane **1.50 kop.** dla prenumeratorów — w oprawie **1.30 kop.** broszurowane **rb. 1.00.**

Rozkład pociągów.

Zimowy od 28 października.

Kolej Fabryczno-Łódzka.

Odchodzą z Łodzi: a) **12.30**, b) 7.00, c) 11.20, d) 2.15, e) 3.15, f) **6.10**, g) **8.30**.

Przychodzą do Łodzi: h) **4.30**, p) 7.35, j) 9.35, k) 10.15, (l 4.24, m) **5.25**, n) **8.31**, o) **11.00**

Kolej Warszawsko-Kaliska:

Odchodzą do Kalisza: o godz. **8.25**, 12.25, 5.40, **6.36**, **do Warszawy:** o godzinie **10.42**, 11.40, **5.51**.

Przychodzą z Kalisza: o godzinie 10.34, **11.30**, 5.37; **9.30**; **z Warszawy** o g. 12.13, 5.32, **6.28**.

Kolej obwodowa.

Odchodzi ze stacyi Łódź-kaliska do Słotwin o godz. **6.20**, ze Słotwin do st. **Łódź-kaliska przychodzi 6.55**. Odchodzi ze st. **Łódź-kaliska do Koluszek 10.45**, **przych.** z Koluszek do st. **Łódź-kaliska** o godz. **8.10**.

UWAGI. Godziny, wydrukowane **tłustym drukiem** oznaczają czas od godz. 6 wieczorem do 6 rano.

Pociągi oznaczone literami: b), f), h), o), bezpośredniej komunikacyi Warszawa—Łódź.

W pociągach oznaczonych literami: b), c), f), m), j), n), kursują wagony pocztowe.

Pociągi oznaczone literami: e), j), n), p), c), g), l) zatrzymują się na wszystkich przystankach. Pociągi oznaczone literami: h), b), zatrzymują się tylko w Andrzejowie.

Kto dba o TRWAŁOŚĆ BIELIZNY, niech kupuje tylko

Mydło Nafciane

D-ra A. Golcwajga

nagrodzone WIELKIM ZŁOTYM MEDALEM.

Czystość, hygiena i oszczędność.

Wystrzegać się falsyfikatów, niszczących bieliznę. 501

Sprzedaż Hurtowa i Detaliczna w Sklepie ul. **Piotrkowska № 120**

WACŁAW KOSSAKOWSKI.

Z powodu kończącego się sezonu

wszystkie zimowe towary wyprzedają się niżej cenu kosztu:

Chustki wełniane od 3 rb.	Koszulki i kalesony ciepłe od rb. 1.25.
Halki ciepłe od rb. 2.50.	Pończochy i skarpetki wełniane.
Matinki z wełny pirenejskiej od 3 rb.	Kołdry pluszowe od 3 rb.
Szlafroki " " od 14 rb.	Flanele i flanelki
Ubranka dla dzieci (Sweaters) od rb. 1.50.	na bluzki, matinki i szlafroki.
Serdaki dla pań od 2 rb.	Halki alpagowe i jedwabne

Nadto na wyprawy

Płótna, prześcieradła, ręczniki, obrusy, ścierki.
Płótna na wsypy i materace, madapolamy, półpłótna.
Kołdry watowe własnej fabrykacyi, bieliznę pościelową.
Bieliznę damską, męską i dla młodzieży

poleca Szanownej Publiczności

Skład wyrobów płóciennych i Magazyn Bielizny

WIKTORA BRATKOWSKIEGO

№ 31. Ulica PIOTRKOWSKA № 31. 325·6

Ceny fabryczne, taniej — Ceny fabryczne, taniej

CYRK A. D. DEVIGNÉ

w gmachu „APOLLO"

W czwartek 25 lutego 1909 r. dane będą

WIELKIE SPORTOWE PRZEDSTAWIENIE

Dalszy ciąg międzynarodowego szampionatu walki francuskiej dla specyalistów siłaczy o nagrodę **5000 frank.**

Dzisiaj 4 Walki Dzisiaj

1. Cyklop-Bieńkowski — Poznań i Aberg — wszechśw. szampion (ostateczna). 2. Frisztensky — Czechy i Kawan — Węgry (ostateczna). Haller — Szwajcarya i Spiryda — Grecya („rewange"). 4. Wolfram — Wiedeń i Kanep — Finlandya.

Debiut niezrównanych modern akrobatów **Trupa Karola Eigen** (5 osób).

IV serya obrazów **The Royal Bio.**

Początek o godzinie 8½ wieczorem. 528

ANONS: W niedzielę 28 lutego 1909 roku 2 przedstawienia.

G. KAMMERER

Łódź, SPACEROWA Nr. 9

poleca MASZYNY do obróbki drzewa, TARTAKI z pierwszorzędnych firm, oraz RYSUNKI fachowe dla urządzeń małych jak również i największych zakładów i KOSZTORYSY.

Wygodne warunki płacy i t. d. 2374—20—18

Cena koksu w Gazowni Łódzkiej

przy ul. Targowej № 34

zostaje obniżoną

z dniem 22-ym lutego b. r. w sprzedaży detalicznej

o 5 kop. na hektolitrze, czyli że hektolitr koksu będzie kosztował 80 k.

502—3—2

Wyprzedaż **Kapeluszy męskich, czapek i czapeczek** dziecinnych **Materyały** na ubrania męskie. **Ubiory zakopiańskie** (gunki, serdaki, czapeczki — NIŻEJ CENY KOSZTU! Proszę się przekonać! 499 u AJFRA. **Mikołajewska 23**

Nadszedł świeży transport **KANARKÓW** z gór Harcu, pięknie śpiewających w dzień i przy świetle. Do nabycia w Hotelu Rzymskim, Mikołajewska 59. H. Breitensztein. 525

Zamieniono czarne pluszowe dam skie **PALTO** w kontramarkarni Grand-Hotelu na balu „Pożegnanie karnawału" w sobotę dnia 20 b. m. Zamienione palto za zwrotem mylnie wydanego, odebrać można w mieszkaniu pp. Materników, Nowy Rynek № 9 511·3·2

ZE ZGROMADZENIA

Krawców.

W piątek o godzinie 6 wiecz. w „Lirze" odbędzie się

zebranie organizatorów

w sprawie założenia sklepu spółkowego z dodatkami i przyborami krawieckiemi.

Pożądany jest jaknajliczniejszy udział osób zainteresowanych. 523—2

Do wynajęcia od 1 kwietnia r. b.

różne mieszkania:

pojedyncze, pokój z kuchnią, również sklep dla rzeźnika, przy ul Żelaznej № 7 (róg Rokicińskiej). Wiadomość na miejscu codziennie rano i po poł 526 5-1

DROBNE OGŁOSZENIA.

A) Różne damskie rzeczy na szczupłą osobę do sprzedania. Od 3-ej do 5-ej. Dzielna № 11 m. 7. 812—3—3

Do sprzedania magazyn kapeluszy na Piotrkowskiej, oraz lustro „tremo". Wiadomość: ulica Luizy № 11 m. 9. 792—4—4

Domowy nauczyciel matematyki poszukuje posady. Staro-Zarzewska № 31 m. 11. 820—4—1

Fryzyerski subiekt potrzebny na pomoc w piątki i soboty do 4 ej. Bleiberg. Cegielniana 37. 852 1

Furgon rzeźnicki zupełnie nowy do sprzedania. Południowa 29 849—3—1

Jest do sprzedania szafa dębowa jasna używana i stół. Widzewska 34. piwiarnia. 851·3·1

Magazyn kapeluszy do sprzedania. Ul Ludwiki № 11 m. 9. Tamże do sprzedania duże tremo. 753—3.—3

Niemieckiej konwersacyi poszukuję wzamian za język rosyjski u osoby, posiadającej ten język gruntownie. Oferty w „Rozwoju" pod „Gruntownie". 694 d.5

Obiady gospodarskie od 40 kop. z deserem. Ulica Zachodnia № 37 m 3. 808—3.—2

Potrzebna zdolna panienka do bluzek. Benedykta № 35, magazyn. 822—2—2

Potrzebne podręczne. Wiadomość Zawadzka № 19, parter. 811—2—2

Potrzebne zdolne spódniczarki i podręczne. Dzielna № 7. 814—2—2

Poszukuje miejsca sklepowej, bufetowej lub kasyerki. Złożę małą kaucyę. Oferty w „Rozwoju", Przejazd 8, dla W. W. 789—5—4

Pokój z utrzymaniem do wynajęcia. Widzewska 86 — 2. 794spś—4—4

Potrzebna podręczna do krawieczyzny. Konstantynowska 52 m 14 835—1

Potrzebna nauczycielka do francuskiego za małem wynagrodzeniem. Ul. Południowa 5 m. 7. 848—1

Potrzebny roznosiciel (szewc) z kaucyą. Wiadomość w „Rozwoju". Przejazd 8 853—3—1

Potrzebna zdolna podręczna i uczenice do krawieczyzny. Południowa 5 m. 7 III piętro front. 847—1

Poszukuję pokoju umeblowanego z całodziennem utrzymaniem w okolicy ulicy Emilii. Wiadomość Hotel Victoria 24 836—1

Potrzebne zdolne prasowaczki do pralni chemicznej. Konstantynowska № 10, Ambrożajtys. 841—2—1

Przybłąkał się buldog maści żółtej z obciętym ogonem i uszami. Odebrać można ul. Sikawska № 4 u Brzezińskiego. 839—2—1

Student uniwersytetu udziela korepetycyi i przygotowuje na świadectwa. Wiadomość: Mikołajewska 9, m. 2 Zastać można od godz. 1 do 2½, 741 6.-3

Stół i szafa dębowa do sprzedania. Gubernatorska 30 — 47. 845—3—1

Stróż posiadający dobre świadectwa może zgłosić się zaraz ulica Dzielna 13. 843—1

Świnki morskie zaraz potrzebne. Cegielniana 25 m 7 832-2-1

Zaginął kwit od paszportu, bilet wojskowy i kwit z lombardu na imię Jana Nowak, wydany z fabryki Kindermana. 840—1

Zagubiono świadectwo zaliczeniowe Dr. żel Fabr.-Łódzkiej, za № 62323, na 76 rub. 45 kop., na wysłany towar ze st. Łódź-Fabr. w dniu 14/7 1908 r. na st. Ekaterynosław, za frachtem Nr. 122106, przez P. Cwilinga, Nowomiejska № 30. 4946—3—3

Zaginął kontrakt na słodziny na imię Berek Schticki, Jankiel Wolf i Herszel Wołchowicz, wydany przez B-ci Keilich. Ostrzega się przed nabyciem, gdyż takowy jest nieważny. 833—3—1

Zaginął kwit od paszportu na imię Józefa Woźniakowskiego, wydany z fabryki Łubińskiego 818—1

Zaginął kwit od paszportu na imię Jana Malinowskiego, wydany z fabryki Königa 837-1

Zostawiłem notes na poczcie. Proszę zwrócić za nagrodą na Nawrot 72. Goral. 812—1

Zaginęła karta od paszportu na imię Józefa Modranka, wydana z fabryki Heinzla i Kunitzera w Widzewie. 807—3—3

Zaginęła książeczka legitymacyjna na imię Heleny Gutkowskiej, wydana z magistratu miasta Łodzi. 803—3—3

Zaginął paszport na imię Józefa Szcześniaka, wydany z gminy Bratuszewice, pow. Brzezińskiego, gub. Piotrkowskiej. 816—3—2

Zaginął paszport na imię Hany Wołkowicz, wydany z miasta Łowicza. 813—3—2

Zaginęła karta od paszportu na imię Antoniny Chojnackiej, wydana z fabr. Szaji Rosenblatta. 818—3—2

Zaginął kwit od paszportu na imię Wilhelma Blumtritta, wydany z fabryki Grohmana. 815—3—2

Zakład fryzyerski do sprzedania. Staro Zarzewska № 35. 810—3—2

Zaginął paszport na imię Edmunda Donata, wydany z gm. Radogoszcz, pow. łódzkiego. 820—3—2

Zdolni panowie i panie mogą bez ryzyka i kapitału osiągnąć poważne dochody. Oferty pod „Pracowity" w adm. „Rozwoju". 801—śś3 2

Zaginął kwit od paszportu na imię Władysława Żółkowskiego, wydany z fabryki Leonhardta. 824—3—2

Zaginął kwit od paszportu na imię Konstancyi Smury, wydany z fabr. Ossera. 825—3—2

Zaginęła książeczka legitymacyjna na imię Zamela Cylke, wydana z magistratu m Łodzi. 829—3—2

2 magle do sprzedania Dzielna № 25 prawa oficyna w suterynie 834—3—1

10,000—12.000 rb. wypożyczę na I-szy № hypoteki. Wiadomość w szkole w Zgierzu na Przybyłowie. 841—5—1

!! Dla rodzin polskich !!

Nakładem księgarni H. Altenberga we Lwowie

ukazała się druga edycya wspaniałych kolorowych reprodukcyi ze znanego obrazu Jana Styki i W. Kossaka

„BITWA POD RACŁAWICAMI".

Kolorowe te obrazy przedstawiające fragmenty wiekopomnej bitwy, każdy wielkości 60×50 ctm., nabywać można po cenie wyjątkowo niskiej **2 rb.** za obydwa, z przesyłką w rolce tekturowej **2 rb 35 kop.** Pieniądze nadsyłać należy do kantoru łódzkiego „Świata" (Zachodnia № 28) dla **księgarni H. Altenberga.** **40—20-19**

Specyalista chorób skórnych weneryczn. i niemocy płciowej

Dr. St. LEWKOWICZ

Zachodnia 33 (obok Lombar. akc.) Przyjmuje od 9—1 i od 6—8, dla pań od 5—6. W niedziele tylko od 9—3 po poł. 114r

Badanie krwi przy syphilisie

Dr. Feliks Skusiewicz

Choroby skórne i weneryczne

Andrzeja 13.

Przyjmuje od 9—10 rano i od 4—8 wieczorem. W niedziele i święta od g. 10—1 po poł. 507—d

Dr. Edward Mittelstaedt

mieszka obecnie MIKOŁAJEWSKA № 67

przyj. od 8—9½ r. i od 5—6½ pp.

Choroby wewnętrzne i nerwowe. 1429—r

Dr. Jelnicki

ul. Andrzeja 7.

Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe. Od 8—10 r., 5—8 po poł., w niedziele i święta 9—12 r. 1463r

Dr. P. Grossman

Choroby wewnętrzne i dziecinne.

PIOTRKOWSKA 81.

Przyjmuje do 10½ rano i od 5—7 po poł. 243—16—6

Dr. L. Silberstrom

ul. BENEDYKTA 7 (róg Promenady).

Chor. weneryczne i moczopłciowe, skóry i włosów. **Radykalne usuwanie zbytecznych włosów.**

Przyjmuje od 8—1-ej rano i od 4—8 wiecz., panie od 4—5. 124

Dr. Franciszek KOZIOŁKIEWICZ

mieszka

Piotrkowska 103

Choroby wewnętrz., dzieci i kobiece. Przyjmuje od 8 do 11 r. od 2½—4 pp. i od 7½—9 w. 1426r

Dr. Henryk GOLDBERG

CHIRURG powrócił.

mieszka obecnie **Krótka № 5.**

Przyjmuje od 2—4 p. p. 1346r

Dr. med. W. Kotzin

ul. PIOTRKOWSKA 71

Choroby serca i płuc, przyjmuje analizy plwociny, moczu, krwi, wydzielin ropnych itd. Od g. 9½—10½ i od 4—6. 541r

Dr. L. PRYBULSKI

CHOROBY WŁOSOW, SKORNE. WENERYCZNE I MOCZOPŁCIOWE.

Przyjmuję od godz. 8—1 r. i od 6—8 w., panie od 5—6 po poł., w niedziele od 9—1 rano i od 3—6 po poł. 1420—r—

Ul. Południowa № 2.

Osiedliłem się w tutejszem mieście jako specyalista chorób skórnych, wenerycznych, płciowych i chorób włosów. Przyjmuję codziennie od 8 do 1 w południe i od 4 do 8 po poł., w niedziele od 8-ej do 1-ej rano i od 4 do 6-ej po południu. **Dla pań osobna poczekalnia.**

Dr. B. Rejt,

ul. ŚREDNIA № 5. 149r

Dr. S. KANTOR

Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe. Krótka № 4. Przyjmuje od 8—2 r. i od 6—9 wiecz., panie od 5—6. 1816

Dr. H. Sadkowski

asystent C. W. Uniwersytetu przyjmuje z chorobami wewnętrznemi (spec. żołądka i kiszek).

Dzielna № 3.

od 5 do 7-ej 2156—r

Dr. Ignatiew

Specyalista chorób uszu, nosa i gardła

ulica Konstantynowska № 11 m. 5.

Przyjmuje od 11—12 rano i od 5 do 8 po poł. W niedziele od g. 11—12 rano. 1490r

Maść przeciw odmrożeniom

Granulki od kaszlu

Boro-Mentol od kataru

poleca Apteka

W. Groszkowskiego

KONSTANTYNOWSKA 17. 1-20 16

Jest do umieszczenia parę tysięcy rubli na I № hypoteki, wzamian za mieszkanie, składające się z dwóch dużych pokojów lub trzech mniejszych z kuchnią, w okolicy stacyi tow. Kaliskiej; reszta będzie zależeć od umowy. Oferty proszę złożyć w admin. „Rozwoju“ pod lit. X.X. 507 3·1

Pies duży (boks) maści żółtej pierś biała, uszy krótko ucięte, ogon krótki, **zaginął.** Łaskawego znalazcę uprasza się o odprowadzenie na ulicę Gazową № 7, piekarnia, za wynagrodzeniem. Nieprawy posiadacz odpowie sądownie. 519·3 2

Warszawskie Akcyjne Towarzystwo Pożyczkowe

I-a filia Łódzka przy ulicy Zachodniej № 31,

II-a filia Łódzka przy ulicy Piotrkowskiej № 69,

„Lombard“

456-1

zawiadamia, że w dniu 25 lutego / 10 marca 1909 roku i dni następnych w sali licytacyjnej filii I-ej przy ul. Zachodniej № 31, poczynając od godziny 10-ej rano, sprzedane będą przez publiczną licytacyę nie prolongowane we właściwym czasie zastawy filii I-ej i filii II-ej. Zastawy wyżej wymienione składają się: z wyrobów złotych i srebrnych, drogich kamieni, pereł, zegarków kieszonkowych, wyrobów platerowanych, maszyn do szycia, oraz różnych przedmiotów i towarów. Z rozpoczęciem licytacyi prolongata zastawów na sprzedaż wystawionych miejsca mieć nie będzie, ktoby jednak takowe życzył sobie prolongować nadal, winien to uskutecznić na dni parę przed rozpoczęciem licytacyi.

Do sprzedaży kwalifikują się następujące №№ zastawów:

FILIA I.

1719	39740	49473	60722	65993	70242	76838	80493	82777	86977	90888	96671	99273	99860	101463	104200
3418	890	639	61038	66011	345	852	554	83056	87016	961	689	315	898	529	209
4350	40420	50245	367	036	346	873	603	769	182	964	719	317	911	665	212
351	688	356	383	046	690	77003	631	938	257	91197	938	320	912	730	284
352	41451	727	690	068	730	004	694	943	412	215	939	321	984	771	329
6066	658	760	915	152	776	105	706	84101	493	255	941	322	985	884	351
072	677	944	62203	217	781	124	732	222	651	336	948	349	986	889	360
11681	787	946	260	230	71065	157	848	319	684	615	956	353	100132	901	379
17683	951	51257	417	246	153	204	872	397	739	845	97004	368	133	102103	391
19874	42845	308	476	264	328	399	957	461	758	860	183	369	134	113	513
21560	876	508	949	285	456	614	81003	501	759	876	370	370	155	124	525
22057	961	732	63051	312	805	659	012	531	762	921	452	390	180	163	526
099	43024	754	200	440	832	699	014	762	861	929	551	398	183	193	636
126	215	52199	439	446	899	826	020	867	893	968	592	399	249	220	760
160	233	887	564	448	925	930	052	895	894	92075	695	469	252	316	765
23487	281	53074	64184	506	72028	963	174	937	920	199	868	563	288	445	839
551	287	107	186	540	188	78092	176	85062	88039	344	917	584	313	475	918
24960	290	300	259	901	200	182	179	181	056	364	98035	585	315	498	930
25066	363	478	292	67082	225	361	180	245	167	415	170	586	324	638	105081
484	408	484	408	083	284	400	195	349	276	624	204	594	395	778	138
725	551	488	497	126	580	611	196	360	336	625	238	595	397	848	176
776	691	508	601	200	690	629	234	408	379	627	262	612	422	857	202
984	944	931	632	209	699	715	241	642	410	756	279	620	526	933	233
27113	44198	54086	740	394	702	79150	243	731	411	789	534	628	649	962	340
462	329	226	746	419	794	189	244	812	412	93107	562	630	669	103009	341
856	45120	296	768	454	73200	218	248	844	470	759	602	638	705	055	357
29551	722	304	816	463	378	481	250	86047	523	94214	607	639	782	132	366
30593	47186	408	831	551	725	590	283	198	858	335	626	661	845	151	518
31540	275	543	832	825	814	662	426	204	89107	583	639	682	853	374	534
32400	484	890	929	866	982	675	589	221	120	820	683	690	880	376	562
33750	837	55222	947	68027	74052	707	613	237	244	95033	693	691	896	413	568
947	875	529	959	176	093	725	691	272	362	484	740	700	962	438	596
34459	48286	56570	65052	177	254	790	724	417	563	503	742	702	985	572	601
923	805	970	067	453	325	791	789	475	583	521	821	706	101043	627	747
35514	484	57119	079	547	359	844	870	514	799	706	931	730	046	681	804
881	486	462	197	644	500	887	922	607	899	796	952	733	160	683	814
36081	518	924	232	662	536	950	82032	611	980	814	953	753	223	731	819
245	538	994	236	688	687	960	153	612	986	911	962	755	229	747	843
470	627	58654	374	728	730	975	173	614	991	930	99023	756	276	748	882
591	988	697	618	904	743	80003	174	680	90108	957	047	757	281	763	926
37363	49170	59126	657	917	892	004	308	693	147	96028	048	775	292	766	949
434	185	994	810	946	75042	099	438	725	180	179	105	781	295	776	976
548	204	60053	848	69253	170	150	513	727	272	335	132	782	304	835	981
839	289	157	914	430	267	270	541	744	292	400	151	783	311	858	106014
864	388	304	955	824	627	355	575	749	311	445	158	784	345	870	020
38042	403	594	980	70116	76241	357	639	801	684	577	199	804	360	901	084
661	429	660	992	200	579	385	656	851	847	670	203	822	365	104141	102

(Dalszy ciąg na str. 8).

106131	113560	119037	120302	121257	122097	122638
136	580	040	303	261	098	646
141	639	045	312	270	102	649
175	716	104	316	272	112	653
230	826	121	317	274	119	662
337	115234	125	318	279	129	700
407	509	182	321	280	135	705
437	116079	190	322	293	141	707
468	431	236	327	297	145	714
491	610	244	337	306	146	718
535	117177	278	339	310	163	722
574	420	279	376	345	175	732
655	440	281	383	351	176	733
694	450	286	408	352	177	756
767	487	320	409	356	204	759
770	490	345	428	364	206	766
917	530	357	439	368	219	772
976	588	490	455	371	220	785
107079	650	496	477	403	246	786
221	705	503	495	406	252	801
395	707	508	503	442	257	808
476	717	510	520	467	261	812
484	808	546	533	492	262	814
487	825	550	543	494	265	818
634	827	563	568	496	271	829
674	830	569	572	500	273	832
788	831	571	599	514	277	838
789	866	617	605	528	278	847
836	879	625	630	544	280	848
960	880	640	631	560	281	849
969	885	649	651	562	285	879
992	916	656	660	567	297	895
108052	926	666	669	572	319	897
054	929	670	685	608	325	898
065	930	673	688	612	328	904
317	978	708	697	626	334	907
469	979	710	707	629	337	908
708	118003	720	719	644	343	914
748	012	746	734	646	358	915
843	035	760	745	672	366	916
937	047	800	755	677	373	928
972	120	815	775	696	384	929
109043	133	824	780	709	393	930
109	211	858	794	711	394	932
204	247	861	816	720	399	933
356	278	864	817	726	405	936
429	279	883	822	728	406	956
484	280	888	824	732	416	963
486	290	895	826	752	421	964
605	317	908	832	760	431	965
613	333	918	866	766	432	966
640	341	919	879	769	439	967
796	356	932	883	770	444	976
833	357	941	885	788	447	983
895	384	944	891	801	448	987
896	388	947	898	805	452	994
921	443	957	901	815	456	997
110006	482	959	904	816	458	123004
010	486	962	907	826	459	010
026	508	966	909	827	460	013
058	516	974	920	838	461	017
074	521	978	950	858	466	019
121	527	998	972	860	472	020
163	530	120036	973	862	474	022
232	571	045	981	896	480	030
262	573	075	121024	901	481	031
271	587	087	032	918	485	032
669	595	095	045	925	489	033
720	598	099	050	939	493	040
779	617	107	053	947	494	042
817	624	119	059	955	496	047
966	625	121	070	960	497	050
111107	627	134	084	964	507	054
573	682	136	089	979	515	056
575	687	144	130	981	518	062
996	696	154	139	984	521	063
112048	716	158	146	990	525	066
125	719	190	151	993	532	091
275	747	192	156	122001	543	239460
510	776	195	171	002	545	
623	779	205	172	005	552	
935	787	210	175	008	554	
950	838	220	183	013	564	
113087	860	228	187	018	574	
328	937	236	196	036	580	
347	953	249	200	038	584	
350	984	256	209	052	585	
351	986	268	234	072	586	
395	992	270	240	080	597	
396	119000	273	247	083	603	
470	004	291	251	084	617	
517	034	297	254	095	619	

Filia II.

53685	75170	83595	89311	94748	98748	103290	104218	104818
697	326	832	473	808	848	319	228	819
56239	327	837	683	986	862	327	239	834
314	333	840	869	95044	881	340	242	845
713	335	918	90135	048	99220	343	243	847
57830	423	920	232	049	416	363	248	852
58081	680	84000	364	098	424	369	265	858
59251	811	300	399	132	449	373	268	866
319	872	302	433	197	506	376	286	867
60378	76123	387	482	293	575	387	287	872
543	388	429	564	468	678	397	288	888
62548	447	461	851	470	683	420	296	889
549	554	474	943	520	684	426	317	893
557	671	499	91017	521	857	440	328	907
580	700	511	312	732	100011	487	330	908
624	777	555	811	840	032	490	334	941
732	873	623	856	956	077	526	338	963
733	874	635	92008	962	123	542	340	966
757	992	775	016	985	310	549	342	968
863	77075	812	043	96083	319	581	346	983
63034	091	873	244	124	326	596	349	984
054	102	919	467	151	496	598	356	988
192	126	85002	541	213	956	609	362	989
491	139	066	559	216	101202	682	365	992
748	188	099	583	235	459	688	375	994
64033	230	129	641	239	562	692	377	999
987	262	157	646	277	647	717	379	105003
65192	263	191	766	280	812	750	382	008
313	264	202	819	325	102174	751	388	015
398	271	220	822	330	213	762	392	021
767	304	239	827	435	396	765	393	022
836	320	244	916	506	407	767	397	026
872	321	297	922	556	419	789	404	032
66019	326	347	946	634	424	798	408	035
083	380	358	978	635	476	821	413	037
180	386	359	985	638	488	827	423	038
308	449	363	93046	660	495	850	434	047
631	523	410	056	661	506	851	440	051
67206	862	420	210	777	520	856	441	055
314	865	433	256	809	524	876	450	060
574	956	434	305	837	533	884	496	069
851	78026	440	315	858	541	891	501	076
908	028	447	365	888	553	905	502	078
992	174	469	409	905	589	908	504	080
68218	188	481	413	928	612	923	526	095
313	216	482	447	980	626	924	541	103
821	271	501	470	986	646	928	561	113
69274	365	664	520	97002	660	933	562	119
277	939	807	564	060	683	936	564	133
691	959	826	759	061	761	937	565	138
767	79019	851	760	062	793	952	567	141
855	110	86066	769	111	102806	960	575	150
881	342	088	793	130	817	967	576	151
904	345	104	828	231	832	969	578	154
911	375	248	840	309	844	971	582	163
912	432	436	863	322	847	988	585	164
917	475	701	864	420	882	997	588	169
931	911	731	874	424	891	104002	592	183
978	80160	966	889	500	895	022	595	186
70088	162	983	894	573	898	032	596	193
097	163	997	928	586	923	036	600	220
295	168	87055	931	600	956	037	622	222
345	213	198	938	625	957	039	625	229
666	386	647	943	666	977	050	634	232
941	457	945	972	732	999	061	639	234
966	81001	964	980	780	103025	064	641	236
971	067	88031	981	835	071	072	659	243
71533	125	034	989	842	097	077	660	258
672	136	090	991	860	100	081	666	267
675	157	118	995	876	108	090	673	275
836	621	137	997	944	131	104	684	277
72344	828	217	94002	945	136	106	695	278
370	986	237	003	98006	139	109	697	280
371	82194	325	013	078	142	117	708	292
402	266	434	030	104	143	118	714	307
660	409	649	056	135	168	126	715	313
851	621	656	080	266	177	133	728	316
73213	631	659	088	330	183	134	729	319
693	82701	707	115	422	191	135	732	323
843	834	720	125	492	231	144	737	330
74144	83033	946	262	506	268	175	749	333
203	118	957	523	608	269	180	774	
263	228	972	589	668	270	188	777	
686	454	89118	627	698	273	208	779	
748	476	310	716	710	287	216	814	

Redaktor odpowiedzialny **St. Łapiński.** W tłoczni „Rozwoju", Przejazd № 8. Wydawca **W. Czajewski.**